

HALK

(POPORUL)

Redacția și Administrația
Str. General Cernat
No. 20
Constanța (Romania)
Director
Avocat HAMDI NUSRET

În țară pe an nr. 1 lei 100
pe 6 luni 1 lei 00
În străinătate, pe an nr. 2 lei 00
pe 6 luni 1 lei 00

ANUL I No. 6

ORGAN de APĂRARE al INTERESELEI MUSULMANE

22 APRILIE 1931

TRANȘUMANȚA DOBROGEANĂ

În Dobrogea locuiește de câteva secole, un grup restrâns de Tătari — răslefiți de marele grup al stepelor asiatică și rusești. Grupul Tătarilor dobrogeni s'a adaptat la condițiile de viață impuse de națiunea dominantă și s'au identificat cu interesele superioare de Stat.

Spiritul de adaptare și de alitate lor față de Statul român, nu l-a împiedecat însă să și păstreze virtuțile lor originale și caracterul antropologic. Vechii coloniști ai Dobrogei, Tătarii au înțeles să nu se deslipească de solul dobrogean. Au rămas între noi, la munca agricolă, la cultura românească și la lupta cu sacrificiul de sânge, pentru întregirea țării. Se constată totuși ca numărul Tătarilor dobrogeni se diminuează treptat. O ușoară tendință de tranșumanță li caracterizează, cecace ne reamintesc de vechii lor obicei de a răfăci dintr'un loc într'altul și a nu simpatiza cu legarea permanentă de un pământ determinat. În ultimul timp asistăm la o deplasare pronunțată a Tătarilor dobrogeni în Turcia spre a fi colonizați. Întrebarea ce trebuie să ne punem în mod firesc, este: sunt nemulțumiți Tătarii de locurile pe care le părăsesc? Sau, sunt convinși că patria adoptivă le va oferi condiții mai bune? Ori cu grup etnic știm că tind să se întregi cu cei de origine revenind ca apa la marea. De aici ar trebui să înțelegem că un mobil sufletesc îi determină la emigrare.

O cercetare mai atentă însă ne conduce și la alte concluzii. Deplasări de Tătari din Dobrogea au existat întotdeauna. S'au deplasat Tătarii din Nordul și centrul Dobrogei, spre Sud și Sud-Est, spre a-și crea un mediu propriu nefiind tîngherii de populația creștină majoritară. Deplasări mai accentuate s-au produs în timpul războaielor independenței și al celui de întregire. Nici odată însă nu au avut loc deplasări accentuate de Tătari, în timp de pace și mai ales deplasări la depărtare așa de mare ca aceia ce le oferă emigrarea în Asia Mică.

Tătarii emigrează din cauza stării lor economice slabe, în urma crizei din ultimii ani. Ideea ca pentru moment

vor atenua lipsurile, vânzându-și averile, spre a obține altele prin colonizare în patria lui Atatürk — l-a determinat la hotărârea eroică de a pleca spre alte meleaguri. În Dobrogea Nouă se adaugă și cauze locale care determină pe Turco-Tătari să plece: persecuțiile ce le întâmpină dela populațiunea bulgară. Statul român a început acolo o mare operă de colonizare, spre a da Dobrogei Noui aspectul pronunțat românesc pe care-l impun interesele superioare naționale. Bulgarii au reacționat acestei opere, prin adoptarea unei tactici speciale: spre a realiza un echilibru politic și economic față de colonizarea românească, au căutat să constrângă pe Turco-Tătari să plece pentru ca în locul lor să se completeze cu Bulgarii, care să le cumpere pământurile. Au venit însă la timp, măsuri de prevenire a intențiilor lor anti românești.

Turco-Tătarii din Dobrogea sunt convinși că în țara noastră se bucură de tratament egal cu al tuturor cetățenilor. Se bucură chiar și de multă simpatie. Elemente mai răsunătoare dintre ei, au putut ocupa locuri de frunte în funcții publice, ca reprezentanți ai națiunii, ofițeri etc.

Statul român le-a creat și le subvenționează școli pentru cultivarea specificului lor etnic și geamii în care să-și facă educația morală și religioasă. Dacă astăzi criza economică din agricultura li apasă și-l supune la multe lipsuri — fenomenul este general pentru toată populația agricolă.

Noi, Români, asistăm la emigrarea Tătarilor din Dobrogea, pe care nu putem să o stavilim. Știm că între noi au fost elemente de ordine și disciplină, leali Statului, muncitori și cinstiți. Regretăm că p'eacă. Dar dacă are cineva interes să înceteze curentul puternic de emigrare a musulmanilor, nu poate fi decât comunitatea lor, reprezentată prin toți intelectuali ei. Prin presă, prin întruniri și mai ales prin crearea unei culturi proprii, să cultive spiritul de solidaritate și încrederea în posibilitățile lor de creație. Cecaice a înțeles comitetul de redacție al acestui publicațiune.

CONSTANȚIN DINU
avocat

Cauzele emigrării Turcilor

Marele ziar românesc: Curentul a întreprins chiar în mijlocul populațiunii musulmane din Cadrilater (Județele Durostor și Caliacra) o anchetă, căutând să arate care sunt cauzele emigrării în masă a populațiunii Turco-Tătare de acolo.

Am urmărit cu atenție aceste reportajii scrise cu mult talent și documentare ale d-lui D. Karnabat și găsimu-le extrem de interesante ne permitem să publicăm și în ziarul nostru câteva extrase din aceste articole spre a arăta și populațiunii musulmane că sunt și oameni și presă care se interesează de soarta lor.

CURENTUL 16 Mai 1936
Am întâlnit în Silistra un fost camarad dela Universitatea din București. E avocat. S'a stabilit în Silistra dela anexarea orașului. E membru al partidului național-tăranist, care la guvernare l-a încredințat demnități importante.

Prin îndelungată și ședere aci, prin situațiile oficiale ce le a avut, prin situația pe care o are astăzi în localitate, e un om în măsură a cunoaște bine problemele locale. Am vorbit mult cu el de problema emigrării musulmanilor din Cadrilater. Din modestie, din oroarea reclamei, mi-a interzis să-i citez numele. Citez însă textual cele ce mi-a spus: — În definitiv asta interesează: —

„Turcii pleacă din Dobrogea din cauza cumplitei desconsiderări și a unui rău tratament. deși ei formează și au format de mult, elementul cel mai apropiat de sufletul românului.

Ne cunoaștem cu ei de mult, din Dobrogea veche, unde ani de zile au dat cea mai perfectă dovadă de patriotism și devotament față de Statul român, atât în relațiunile lor cu autoritățile, cât și față de orice român.

În ziua de 18 Iunie 1913, când trupele Reg. 40 Călugăreni, pornite din Buturești pentru Silistra — se apropiiau în șlepură spre acest oraș, privind de pe Dunăre asupra orașului cu binoclu meu, am observat arborat tricolorul nostru în vârful minaretului giamei „Batraclă”, din fața primăriei, cea mai mare geamie din Silistra, dovadă palpabilă a buneii primiri ce ne aștepta, cu toată situația de lenă și delicată, pe care și-o creau față de bulgari, și a-

ceasta în împrejurări atât de gingașe.

Ei bine nimeni din românii cu inimă nu se aștepta, ca această populație să fie tratată, tocmai din partea aparatului administrativ, sau din partea funcționarilor, cari la țară mai ales trebuiau să fie conștienți și demni. Întrucât reprezentau un popor atât de blajin, și de ordine, ca poporul român, călcând astfel sub picioare orice simțământ de mândrie pentru civilizația pe care fiecare în cătunul lui era dator s'o împilante într'un pământ al lui Mîrcea cel bătrîn, pe care nul cucerisem, ca un pământ străin, ci îl realizasem la patria mună, întrucât a făcut parte din trupul țării noastre.

Între anii 1913—1916, adică dela începutul instalării noastre aci populația autohtonă n'a avut decât cuvinte de laudă și admirație pentru conducătorii români ai acestui teritoriu.

Dar trebuie să arăt că în această perioadă 1913—1916 în Dobrogea Nouă nu s'a făcut politică, aceste județe Durostor și Caliacra, nefiind încadrate în politică.

Nu mai în trei ani de zile, cu o asemenea administrație se apropiase de noi toată populația autohtonă, dar mai ales turci, care se mândreau cu reprezentanții țării noastre veniți aci parcă ca misiționari și răspânditori ai frumoseilor calități ale neamului nostru.

Ei bine cecace s'a câștigat astfel în 3 ani de zile, s'a pierdut — cu mari excepții — în 18 ani de zile de după război, când s'a început și aci politica, cu tot aparatul oamenilor verosi, cari au exploatat pe locuitorii județului — în mod cu totul nedemn.

Cel mai mic funcționar de la țară, abuzând de drepturile lui, a persecutat și nedreptățit populația, care fatal a început, să se mai îndepărteze de sufletul nostru.

Incontestabil, că au fost și oameni, care s'au devotat cu trup și suflet intereselor țării și au căutat să ridice și prestigiul țării și moralul locuitorilor din județ.

Pierze teama de necunoscutul, care îi putea deranja oricând și la orice oră din zi și noapte.

Dar și colonizarea ce s'a făcut, fără nici o metodă și pregătire prealabilă, a nemulțumit mult, mai ales po-

populația turcă, întrucât în lipsă de case pentru colonizări, accepta au fost puși și în casele turcilor, cecace li-a adus cea mai grea lovitură morală, întrucât cea ce-a în contra obiceiurilor și credințelor lor religioase.

Au mai contribuit, între înțelea la curentul de emigrare și puținii propagandisti cari însă au făcut prea puțin în această direcție, față de nemulțumirile lor acumulate mai de mult și pentru motive arătate mai sus.

Cred și acum încă la renunțarea turcilor la emigrare, dacă administrația va considera ca obligatorie, o purtare demnă, cinstită și dreaptă la înălțimea civilizației și culturii românești”.

Festivalul artistic dat de elevii Seminarului Musulman din Medgidia

Un grup de 40 elevi din Seminarul Musulman din Medgidia în frunte cu harnicul lor director M. Dragomirescu după ce au dat serbări în orașele Silistra și Bazargic au venit și la Constanța.

În cuvântul de deschidere D-l Director a făcut un mic istoric al instituției arătând toată activitatea și schimbările ce au survenit dela înființare (1809) până în prezent.

Programul a fost compus din două piese, coruri și recitări în limbile română și turcă.

Întreg programul a fost răsușit și foarte bine executat de tinerii elevi ai seminarului. Aducem mulțumirile și laudele noastre, atât elevilor cât și destoinicului lor director.

Mulțumire

Membrii societății culturale și sportive „Colpan” (Lucaclăru) al elevilor seminarului Musulman din Medgidia aducem mulțumirile noastre profunde, „Asociației Tinerilor Tătari” din Bazargic în frunte cu d-l președinte Mehmet Zeheria, cari cu toată bunăvoința și plăcerea au dat cel mai mare concurs, pentru manifestația noastră culturală. Tot odată aducem mulțumirile noastre și acelora din Constanța ce-au binevoit să ne dea tot concursul lor neprecupețit.

FEIZULA RESIT
Președ. Asociației

